

KUNSTPROGRAM NATIONALPARK SKJOLDUNGERNES LAND

Nationalpark Skjoldungernes Land har i årene 2018-2024 arbejdet med et ambitiøst kunstprogram, som er udviklet i samarbejde med kunsthøjere rådgiver Stenka Hellfach fra Somewhere og en kunstgruppe nedsat omkring projektet.

I gennem kunstprogrammet er vi blevet udfordret og har bevæget os ind på nye territorier, hvor de naturfaglige og kunsthøjere synspunkter ikke altid har været i harmoni.

Vi har som Nationalpark skullet være stærke på vores eget ståsted i forhold til naturværdier og kunsthøjere intentioner. Vi har stået imellem naturens interesseorganisationer og kunsthøjere, der blev inviteret ud i det åbne land, hvor et ikke altid imødekomme syn på kunsten, har stærke stemmer.

Kunst i det offentlige rum kræver tilladelser fra lodsejere, og er i en Nationalpark flere steder også underlagt fredningsdispensationer samt diverse beskyttelseslinjer og landzonetilladelser. Det har en betydning for planlægningen, da tidshorisonten for opnåelse af tilladelser kan være lang og det er ikke sikkert, at de bliver givet i sidste ende.

Derudover er kunstprogrammet i Nationalparken blevet gennemført i perioden 2018-2024, hvor også Coronaen gjorde sit indtog.

Bag hvert værk ligger processer, der har været vendt og drøftet i kunstgruppen og er endeligt eksekveret med Nationalparken som projektleder og samende kraft. I forbindelse med hvert værk er der i forskelligt omfang blevet arbejdet med:

Visioner og drømme | Definitioner af kunsthøjere | Fundraising | Skitseforslag | Valg af kunsthøjere | Kontrakter | Placering og tilladelser | Lokal forankring | Konflikthåndtering | Tilladelser | Implementering | Formidling | Vedligehold og levendegørelse.

Kunstprogrammet ville ikke have været realiseret uden eksterne midler fra fonde og samarbejdskommuner, som har støttet etablering, skitseudvikling, enkelte værker og Det Obelske Familiefond som tilbød en bred bevilling, der kunne give programmet en vigtig fleksibilitet. TAK TIL:

Det Obelske Familiefond, Statens Kunstfond, Kulturministeriet, Projekt Fjordland - Friluftsrådet, Istidsruten, 15. Juni Fonden, L. F. Foghts Fond, Martha og Paul Kerrn-Jespensens Fond, Augustinus Fonden, Lejre Billedkunstråd, Lejre Kommune og Roskilde Kommune.

I det følgende ønsker vi at fremhæve nogle af vores resultater og centrale erfaringer fra programmets levetid. Først listes de værker, der er realiserede, forsøgt realiserede og gennemførte. Derefter følger refleksioner over egen praksis med indspark fra centrale medaktører.

Sidst i dokumentet findes en uddybende beskrivelse af de enkelte værker.

God læselyst

Nationalpark Skjoldungernes Land

VÆRKOVERSIGT

- **SØREN AAGAARD** > TABBY > PERMANENT SKULPTUREL FACILITET > HERSLEV STRAND
- **THINGBRANDT LANDSKAB OG KUNSTNER, HENRIK PLENGE** > KONGERIGETS BEGYNDELSE > FORUNDERSØGELSE > PROSPEKT > GL. LEJRE
- **NORDISKE DUFTSPIL** > PERFORMANCE > SELSØ SLOT, FREDERIKSSUND
- **MYRKR** > NATTEVANDRING > SANSELIG VANDRING > LEJRE
- **DAVID HORVITZ, KRISTIAN B JOHANSSON OG ANN-KRISTIN STØLAN SAMT MORTEN SØNDERGÅRD** > BIDRAG TIL KUNSTBOGFESTIVALEN ONE THOUSAND BOOKS > MIDLERTIDIG INSTALLATION, WORKSHOP OG PERFORMANCE > ROSKILDE
- **HARTMUT STOCKTER** > KORMORANEN > SEMIPERMANENT SKULPTUR OG FACILITET (OP TIL 10 ÅR) > JYLLINGE
- **HANNE HØJGAARD VIEMOSE OG SINGVOGEL** > HASSELMUSENS DRØMME. EN SPÅDOM. > LYDVANDRING. SEMIPERMANENT (2½ ÅR) > BIDSTRUPSKOVEN, LEJRE
- **BENANDSEBASTIAN** > SUVERÆN > SEMIPERMANENT SKULPTUREL INSTALLATION (5 ÅR) > HERTHADALEN, LEJRE
- **MIKKEL CARL** > FREMTIDEN VAR HER ALLEREDE > PERMANENT SKULPTUR > LEJRE
- **MARIE MARKMAN** > A SEED IS A STAR > FORSKNINGSBASERET EKSPERIMENT > PODCAST
- **THOMAS NEXØ PBA. IDE FRA RUNE BOSSE** > JORDHØJEN > SEMIPERMANENT FORMIDLINGSFACILITET (OP TIL 10 ÅR) > BIDSTRUPSKOVEN, LEJRE
- **JULIE STAVAD** > KAMME > SKITSEFORSLAG > SELSØOMRÅDET, FREDERIKSSUND > AFVIST AF FREDNINGSNÆVNET OG IKKE REALISERET.

” VISION *Kunsten skal bidrage til flere og anderledes*

natur- og kulturoplevelser i Nationalpark Skjoldugernes Land og styrke Nationalparkens identitet som et aktivt og overraskende sted at besøge, leve og arbejde. Kunsten skal medvirke til større lokal stolthed og engagement på tværs af fagligheder og generationer. Nationalparken skal kendes som et område, hvor kunstneriske eksperimenter, kunstnerisk kvalitet og krydsfelter mellem kunst, natur, historie og videnskab er i centrum. Kunstgruppen, 2018.

NÅR EN NATIONALPARK ARBEJDER MED KUNST

Kunstprogrammet blev udgivet i 2018 og har fungeret som guideline for Nationalparkens arbejde med den professionelle kunst i det offentlige (landskabelige) rum.

Programmets start handlede om at etablere en kunstgruppe, der repræsenterede en tværfaglighed som skulle sikre værkernes kunstneriske kvalitet, relevans og lokale forankring. Kunstgruppen har deltaget i forskellige workshops, hvor kunstnere har præsenteret ideer og skitser. I de fleste tilfælde er der gennemført udvælgelsesprocesser, hvor kunstgruppen som helhed har været involveret, men i få tilfælde har mindre grupper været involveret.

Undervejs i projektet har der været et skift i projektlederrollen hos Nationalparken, ligesom Nationalparkens bestyrelse blev udskiftet i foråret 2023 (planlagt fornyelse). Samlet set har det ikke ændret på projektets gennemførelse, men dog, sammen med coronaen, betydet en vis tidsforskydning.

Nationalparken arbejder sammen med de fire andre Nationalparker og der er fortsat en dialog på tværs om at arbejde med kunst som et led i at udfolde Nationalparkernes grundfortællinger.

Nedenstående punkter er sammenskrivninger af udsagn fra en skriftlig rundspørge blandt kunstgruppen og udvalgte kunstnere og vil sammen med vores egne konklusioner og strategier danne udgangspunkt for det videre arbejde med kunst i Nationalpark Skjoldungernes Land.

”Den lokale forankring er alfa omega

Et tilbagevendende udsagn og fokusområde er den lokale forankring. De lokale modtagere, det være sig en lodsejer, en forening, et mødested eller noget helt fjerde er sammen med lokale interessenter som fx Lejre Billedkunstråd, Café Fjordglimt eller Naturstyrelsen centrale for, hvordan værket integreres i det rum, det udvikles til og forankres hos dets brugere og ejere.

For kunstneren kan (og bør) de lokale stemmer desuden være kilde til inspiration, når der arbejdes stedsspecifikt.

Kunsten opleves ikke nødvendigvis som et positivt indspark i naturen for alle. Det stiller krav til den tværfaglige dialog, hvor det ikke altid er muligt at tilbyde fuld kunstnerisk frihed. Det er en kunst i sig selv at opretholde balancen mellem den kunstneriske integritet og den lokale modtagelse.

Det lokale kunstmiljø fremhæves af flere som værende væsentlige ambassadører og mulige brobyggere. De vil også kunne bidrage til den efterfølgende formidling og kontinuerlige levendegørelse af et givent værk.

- *Den lokale forankring vil være forskellig alt efter hvor et værk placeres. Det anbefales derfor, at der for en given lokalitet også foretages en interessentanalyse og laves en plan for, hvordan lokale inviteres med i processen. Toneangivende ambassadører vil være en fordel.*

”Levetid og vedligehold

Værkerne har alle haft forskellig levetid. Fra forbigående performance, til midlertidige (under 1 år), semipermanente (max 5 år) til permanente (+10 år).

De midlertidige har haft karakter af performances, events og vandringer. I forbindelse med de semi-permanente og permanente værker har der været afholdt arrangementer og gennemført performances som en led i en indvielse eller efterfølgende formidling med henblik på kontinuerlig levendegørelse.

De semi-permanente og permanente værker stiller alle krav til en eller anden form for vedligehold, som er en opgave, de færreste står i kø for at påtage sig. Der vil være noget økonomi forbundet med opgaven, ligesom der er et hensyn til kunstneren bag. Dertil er det lavpraktiske i form af det hyppige opsyn og indberetning såfremt et værk ikke fremstår vedligeholdt og i værste fald farligt for omgivelserne.

For hvert værk er der indgået en vedligeholdelsesaftale med kunstneren ligesom det er en del af de pågældende aftaler, der er lavet med lodsejere og eventuelle tilladelsesgivere.

Flere adspurgte fremhæver ideen om at tænke i naturligt forgængelige materialer samt det faktum, at værker i naturen som udgangspunkt bør være vedligeholdelsesfrie – så vidt muligt.

- Et værks levetid kan være svært at definere på forhånd. Men for de permanente værkers vedkommende vil der være et større forarbejde med henblik på at sikre den kontinuerlige relevans og glæde for lokalområdet – og Nationalparken. Midlertidige og semi-permanente værker kan opleves som mere udviklingsorienterede og aktuelle, idet de opstår – og forsvinder i takt med tiden.

”Kunstprogram versus kunstværker

Flere udtaler at det, at der er udarbejdet et decideret kunstprogram, har signaleret en langsigtet, strategisk indsats og sikret en variation i værkerne. Materialet i sig selv er inspirerende og er med til at løfte den samlede indsats op på et ambitiøst og interessant niveau.

- For de enkelte værker har ikke nødvendigvis haft den store betydning, at de blev til som et led i et kunstprogram, men at værkerne er en del af en samlet fortælling er noget vi, som Nationalpark, vil tage med os videre.

”Med Nationalparken som kunst-afsender

At en nationalpark vælger at arbejde med kunst i landskabet er i sig selv nytænkende. Med fokus på at eksperimentere, udforske og udfordre deltager Nationalparken som medspiller i en arena, hvor kunsten i det offentlige rum er i centrum.

Som beskrevet ovenfor har Nationalparkens rolle været den centrale projektleder, der har mobiliseret og skabt struktur. Men Nationalparken har ikke kunne gennemføre projektet på egen hånd. Den tværfaglige kunstgruppe har været central for at kunne dække de væsentlige kompetenceområder: Kunstfaglig (kunstkonsulent), naturfaglig (biolog, forsker, myndighed), den stedkendte (lokale).

Kunstprogrammet og den høje grad af ekstern finansiering har været vigtige argumenter udadtil; særligt i forhold til de af Nationalparkens brugere, som primært brænder for naturen og styrket vores interne kompetencer.

- At turde stå ved sine valg og sikre sig en projektgruppe, som kan repræsentere den brede faglighed.
- At være egne kompetencer, og begrænsninger, bevidst

KUNST I NATIONALPARKEN EFTER KUNSTPROGRAMMET 2018-2023

Implementering af kunstprogrammet i Nationalparken har været en rejse med en stejl læringskurve, løbende erkendelser, større og mindre sten på vejen og etablering nye netværk samt mødet med nye brugergrupper.

Spændvidden i værkerne har givet os som organisation en bred erfaring i, hvordan man kan integrere kunstnere i processer og indsatser på vidt forskellige måder. Det har også bekræftet os i, at tværfaglige tiltag med stærke holdninger involveret er ressourcekrævende.

Værklisten, de fysiske beviser i landskabet og de fælles referencer på tværs af faglighederne bekræfter, at vi har lagt spor foran os, som vi vil forfølge i en version 2.0. Blandt andet i forbindelse med projektet Kildernes By – Roskilde, som er på tegnebrættet.

UDDYBENDE VÆRKBESKRIVELSER

- **SØREN AAGAARD** > TABBY > PERMANENT SKULPTUREL FACILITET > HERSLEV STRAND
- **THINGBRANDT LANDSKAB OG KUNSTNER, HENRIK PLENGE** > KONGERIGETS BEGYNDELSE > FORUNDERSØGELSE > PROSPEKT > GL. LEJRE
- **NORDISKE DUFTSPIL** > PERFORMANCE > SELSØ SLOT, FREDERIKSSUND
- **MYRKR** > NATTEVANDRING > SANSELIG VANDRING > LEJRE
- **DAVID HORVITZ, KRISTIAN B JOHANSSON OG ANN-KRISTIN STØLAN SAMT MORTEN SØNDERGÅRD** > BIDRAG TIL KUNSTBOGFESTIVALEN ONE THOUSAND BOOKS > MIDLERTIDIG INSTALLATION, WORKSHOP OG PERFORMANCE > ROSKILDE
- **HARTMUT STOCKTER** > KORMORANEN > SEMIPERMANENT SKULPTUR OG FACILITET (OP TIL 10 ÅR) > JYLLINGE
- **HANNE HØJGAARD VIEMOSE OG SINGVOGEL** > HASSELMUSENS DRØMME. EN SPÅDOM. > LYDVANDRING. SEMIPERMANENT (2½ ÅR) > BIDSTRUPSKOVEN, LEJRE
- **BENANDSEBASTIAN** > SUVERÆN > SEMIPERMANENT SKULPTUREL INSTALLATION (5 ÅR) > HERTHADALEN, LEJRE
- **MIKKEL CARL** > FREMTIDEN VAR HER ALLEREDE > PERMANENT SKULPTUR > LEJRE
- **MARIE MARKMAN** > A SEED IS A STAR > FORSKNINGSBASERET EKSPERIMENT > PODCAST
- **THOMAS NEXØ PBA. IDE FRA RUNE BOSSE** > JORDHØJEN > SEMIPERMANENT FORMIDLINGSFACILITET (OP TIL 10 ÅR) > BIDSTRUPSKOVEN, LEJRE
- **JULIE STAVAD** > KAMME > SKITSEFORSLAG > SELSØOMRÅDET, FREDERIKSSUND > AFVIST AF FREDNINGSNÆVNET OG IKKE REALISERET.

TABBY

Billedkunstner og kok Søren Aagaard har skabt et snapshot af Roskilde Fjord gennem tiden i form af en madperformance og en funktionel blivende skulptur. TABBY hedder projektet som har fået sit navn efter den tidligst kendte betontype.

Tema: Benyttelse / beskyttelse– natur og miljø

Nationalparkformål: at sikre en udvikling af et bæredygtigt friluftsliv baseret på viden, dialog, tillid og ansvar

Sted: Herslev Strand, Lejre

Varighed: Permanent 10+ år

Samarbejdspartnere: Lejre Kommune, Naturvejledning Danmark

Finansiering: Det Obelske Familiefond, Nationalpark Skjoldungernes Land

Status maj 2024:

Værket blev indviet med en madperformance i forbindelse med Fjordens Dag i 2019. Placeringen blev dengang valgt som en midlertidig placering. Indtil nu har en ny placering afventet den nye lokalplan, som er vedtaget i 2024. Det forventes, at der findes en ny placering i 2024 og at denne bliver ved Herslev Strand enten som en del af et kommende kystlivs og vandsportsbyggeri, der er under udvikling eller en del af en kommende shelterplads, hvor værket vil bidrage funktionelt og æstetisk til Nationalparkens signaturshelters

Der er lavet en film om værket:

[Kunstprogram \(nationalparks skjoldungernesland.dk\)](https://nationalparks skjoldungernesland.dk)

Kongeriget Danmarks Begyndelse

Nationalpark Skjoldungernes Land har sammen med ROMU og Lejre Kommune arbejdet sammen om udvikling af et formidlingsprojekt under titlen 'Kongeriget Danmarks Begyndelse' i Gl. Lejre.

Styregruppen for projektet inviterede landskabsarkitektfirmaerne Vega Landskab og Thingbrandt Landskab til besigtigelse og ideudveksling i Gl. Lejre i 2020. Efterfølgende blev Thingbrandt valgt til at samarbejde med kunstner Henrik Plenge omkring udvikling af prospekt for ankomstpladsen i Gl. Lejre.

I maj 2021 afleverede Thingbrandt Landskab en overordnet landskabsplan med anbefalinger til nye indretninger, formidlingstiltag, attraktioner og faciliteter. I prospektet er givet konkrete forslag til udvikling af en ny parkeringsplads med busvendeplads, offentligt ophold og tilgængelighed til området omkring.

Finansiering: Lejre Kommune og Statens Kunstfond

Status maj 2024

Prospektet er fortsat aktuelt og det forventes at blive genoptaget med ROMU og Lejre Kommune.

'Kongeriet Danmarks Begyndelse'

Ankomstplads i Gl. Lejre

Nordiske Duftspil

'Nordiske Duftspil' er et tværkunstnerisk projekt under udvikling af Sigrid Moses-Jacobsen, der ønsker at skabe en ny tradition i Danmark baseret på japanske duftspil. De afholdte performances var baseret på nordiske dufte og poesi fra Hornsherred, som kan inspirere til en ny naturforståelse.

Kunstner: Sigrid Moses-Jacobsen

Tema: Natur / Menneske – Natursyn før og nu

Nationalparkformål: at styrke formidling om nationalparken og mulighederne for naturoplevelser

Sted: Herregårdsmuseet Selsø Slot

Varighed: Performance – midlertidigt

Samarbejdspartnere: Herregårdsmuseet Selsø Slot

Fundraising: Kulturministeriet

Status maj 2024:

Der er gennemført fire duftspil à to timers varighed på Selsø Slot i september 2020.

Performanceoplevelserne for de få var en stor oplevelse. Selsø Slot er stadig i dialog med kunstneren mhp. at have et udviklingsværksted på museet og skabe duftspil særligt hertil.

One-Thousand-Books

Nationalparken inviterede den amerikanske kunstner David Horvitz til at skabe en performance, der fandt sted i forbindelse med kunstbogfestivalen One Thousand Books – i sommeren 2021. Værket skulle formidle et sæt instruktioner, der aktiverer publikum / borgere på ét eller flere tidspunkter i løbet af festivalen. Værket skal sætte fokus på nationalparken, og generere en form for samling/ community/ samskabelse. Udover Horvitz bidrog gennemførte Kristian B Johansson og Ann-Kristin Stølan en workshop med 1. klasserne fra Absalon Skole om at lave kunstbøger. Morten Søndergaard gennemførte desuden en vandrings-performance med fokus på bynatur og sammenhænge mellem distribution i naturen og i (kunstner)bøgenes verden.

Tema: Bynær natur og middelalderdel af Roskilde by som en del af festivalen One Thousand Books

Nationalparkformål: at styrke formidling om nationalparken

Sted: Byparken Roskilde, området v Skt. Hans

Varighed: Performance – midlertidigt

Samarbejdspartnere: One Thousand Books og Museet for Samtidskunst

Fundraising: Det Obelske Familiefond

Status maj 2024:

Projektet er afsluttet.

Kormoranen

Kunstner Hartmut Stockter blev inviteret af nationalparken til at skabe et stedsspecifikt grejskur med tilknytning til Roskilde Fjord - i samarbejde med Café Fjordglimt i Jyllinge.

Tema: Benyttelse / beskyttelse – undersøgende undervisningsstation

Nationalparkformål: At styrke mulighederne for friluftsliv og ude-undervisning for børn og unge.

Sted: Fjordglimt, Jyllinge

Varighed: Permanent - 10+ år

Samarbejdspartnere: Foreningen Fjordglimt, Roskilde Kommune

Fundraising: Projekt Fjordland – Friluftsrådet, Obelske Familiefond, Roskilde Kommune, Film: Augustinus

Status maj 2024

Værket blev indviet den 10. november 2021 af en lokalpolitiker, Café Fjordglimt samt børn fra lokale skoler. Der var taler, naturvejledningsworkshops, saft og kage. Der er indgået en aftale med Hartmut om vedligehold fem år fra indvielsesdatoen. Såfremt alting fortsat fungerer, kan aftalen forlænges. Når mekanikken en dag bliver for rusten, kan hovedet fastmonteres og Hartmut afleverer værket som et "grejskur" uden hans kunstnernavn på.

Se film om værket:

[Kunstprogram \(nationalparkskejoldungernesland.dk\)](http://nationalparkskejoldungernesland.dk)

Hasselmusens Drømme. En spådom.

Forfatter Hanne Højgaard Viemose og det danske rockband Singvogel har skabt en lydvandring til en rute i Bidstrupskoven. Hanne Højgaard Viemose har skabt det tekstlige univers og lagt snittet gennem egnens historie fra sagntid over vikingetid og frem til i dag med pile ud i fremtiden, mens Singvogel med Andreas Hansns kompositioner har skabt et sonisk svar på skovens liv og stedets mytologi.

Tema: Benyttelse / beskyttelse– forbindelser og stisystemer

Nationalparkformål: at forbedre den eksisterende rekreative infrastruktur

Sted: Rute i Bidstrupskoven ved Kirke Hvalsø

Varighed: fra maj 2022 – oktober 2024.

Samarbejdspartnere: Naturstyrelsen.

Fundraising: Det Obelske Familiefond, Statens Kunstfond.

Status maj 2024

Værket blev indviet med en koncert/liveoptræden i grusgraven i Hvalsø 7. maj 2022. Lydvandringen er blevet streamet ca. 115 gange siden indvielsen. Der er udgivet et teksthæfte. Generelt har det været en udfordring at få formidlet projektet trods pressemeddelelser samt opslag på de sociale medier. Der gøres yderligere forsøg på at nå de nationale presse og i juni arrangeres en fælles vandring med efterfølgende samtale med den lokale klimakunstner Charlott Bamford Christensen. Forfatteren og musikerne har planer om at på egne vegne at udgive værket på vinyl.

Suveræn

Kunstnerduoen *benandsebastian* har skabt værket SUVERÆN, som består af 15 teaktræsmontere og en af bronze. Hvert indrammet træ har en titel skrevet på et af Rigsfælleskabets fire centrale sprog: dansk, færøsk, grønlandsk og tysk. Monterne er i deres bundplader indgraveret med en paragraf fra Grundloven, som er blevet ændret, så ordet 'Kongen' erstattes med ordet 'Naturen'.

Værket stiller således spørgsmålet: Kan naturen antage rollen som SUVERÆN?

FOTO: Frida Gregersen

Tema: Natur / Menneske - Natursyn før og nu

Nationalparkformål: at beskytte og synliggøre kulturarven og give befolkningen kendskab til historien

Sted: Herthadalen, Ledreborg

Varighed: Midlertidigt - 5 år

Samarbejdspartnere: Lejre Billedkunstråd, Ledreborg Gods

Fundraising: Obelske Familiefond, Statens Kunstfond, 15. Juni Fonden, L. F. Foghts Fond, Martha og Paul Kerrn-Jespersens Fond, Lejre Kommune, Statens Værksteder, Fabrikken for kunst og design. Film: Augustinus Fonden.

Status maj 2024

Værket blev indviet Grundlovsdag 2022 med taler og korperformance. Ca. 250 deltog i indvielsen. Der er arrangeret en artist talk & walk i 2023. Det blev dog aflyst pga. meget få tilmeldte. Værket er planlagt til at stå i 5 år fra indvielsesdatoen.

Se film om værket:

[SUVERÆN \(nationalparkskjoldungernesland.dk\)](https://nationalparkskjoldungernesland.dk)

Fremtiden var her allerede

Kunstner Mikkel Carl har udviklet værket "Fremtiden var her allerede", som et sansepunkt til nationalparken og skjoldungestien. Værket er noget så uladsiggørligt som en kæmpe meteor landet på jorden i Lejre. Lejre Billedkunstråd og en lokal kulturforening har taget ejerskab til værket og bruger det som samlingspunkt og elever fra billedskolen har skabt hilsner til fremtiden, der er indkapslet i skulpturen.

Tema: Benyttelse / beskyttelse– forbindelser og stisystemer

Nationalparkformål: at forbedre den eksisterende rekreative infrastruktur

Sted: Lejre

Varighed: Permanent -10+ år

Samarbejdspartnere: Lejre Billedkunstråd

Fundraising: Det Obelske Familiefond, Statens Kunstfond

Status maj 2024:

Værket blev indviet den 22. juni 2023. Værket er permanent og Nationalparken har opsyns- og vedligeholdelsesansvaret. Idet værket er muligt at kravle op på, er det kategoriseret som "legeplads" og den kommunale legeplads inspektør tilser værket en gang årligt. Lejre Billedkunstråd har taget værket til sig og det er blevet en del af deres strategiske indsatser om at skabe lokale mødesteder med kunsten som omdrejningspunkt. I 2023 afholdt en lokal kulturforening et fuldmånearrangement, hvor Nationalparken bidrog med et foredrag af geofysiker Henning Haack.

Se film om værket:

[Oplev kunstværk fra det ydre rum i hjertet af Lejre - Nationalpark Skjoldungernes Land](#)

Et frø er en stjerne – A Seed s A Star

Kunstner Marie Markman drømmer om en selvlysende mark: *Marken skal ligge langs Holbækmotorvejen i Nationalpark Skjoldungernes Land, og den skal lyse op som et drømmende landskab fyldt med skønhed - og gru.*

Det viste sig dog ikke at være muligt, at skabe frø, der kunne give selvlysende blomster inden for en rimelig periode. Nationalparken blev derfor enig med kunstneren om at trække en streg i sandet og gøre status over de erkendelser og etiske dilemmaer, processen har bragt frem i lyset.

Projektet blev derfor afsluttet med produktionen af en podcast i starten af 2024.

Kunstner: Marie Markman

Tema: Menneske / Natur – moderne sagn og fremtidsmyter

Nationalparkformål: at styrke forskning og være laboratorium for bæredygtig udvikling.

Sted: Hvis realiseres - mark ved motorvej, Orehøjvej

Varighed: Midlertidigt – 1-3 måneder

Samarbejdspartnere: Aarhus Universitet, Botanisk Forening, lokal lodsejer

Fundraising: 15. Juni Fonden, Statens Kunstfond

Status maj 2024:

Projektet er afsluttet.

Find podcasten *Drømmen om en selvlysende mark*, der hvor du ellers hører dine podcasts.

Jordhøjen

Jordhøjen er en videreudvikling af et skitseoplæg til et *Jordmuseum* udviklet af Rune Bosse. Friluftsmanden Thomas Nexø overtog, med tilsagn fra Rune Bosse, ideen og etablerede en smuk formidlingsfacilitet, som vil være tilgængelig året rundt. Faciliteten forventes indviet sommeren 2024.

Kunstværkets oprindelige ide med at fremhæve geologiske detaljer er bibeholdt.

Kunstner: Rune Bosse – Thomas Nexø

Tema: Benyttelse / beskyttelse - Synliggørelse af naturperler

Nationalparkformål: at styrke undervisning og formidling af natur- og landskabsværdier

Sted: Ellesø, Bidstrup Skovene

Varighed: Semi-permanent – 8+ år

Samarbejdspartnere: Naturstyrelsen

Fundraising: Friluftsrådet, Istidsruten, Statens Kunstfond

Status maj 2024:

Værket forventes indviet sommeren 2024.

Kamme

Julie Stavad har udviklet en skitse til et værk, der var udviklet til ankomstområdet omkring Selsø Slot.

Forud for udvælgelsen og skitsen havde Stenka Hellfach præsenteret godt seks kunstnere for kunstgruppen, hvoraf tre blev inviteret til en samtale med kunstgruppen plus to repræsentanter for lokalområdet. Julie Stavad blev valgt og hun udarbejdede efterfølgende en skitse, som blev godkendt.

Der blev sendt en ansøgning til fredningsnævnet, som efter godt seks måneder vendte tilbage med et afslag. Desværre stoppede projektet der.

Tema: Kulturarv, mennesket og natur

Nationalparkformål: at styrke formidling om kulturarvens skatte i nationalparken

Sted: Ved Selsø Kirke – P-plads og ankomst til Herregårdsmuseet Selsø Slot

Varighed: Semi-permanent, 5 år

Samarbejdspartnere: Herregårdsmuseet Selsø Slot

Fundraising: Det Obelske Familiefond

Status maj 2024:

Projektet er afsluttet.